

ข้อมูลเบื้องต้นชุมชนคอยรุดตะกั่ว

ชุมชนคอยรุดตะกั่ว หรือเรียกอีกชื่อว่า **ชุมชนคลองลำไทร** ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ตำบลโคกแฝด อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน 133 ครัวเรือน อาชีพส่วนใหญ่รับราชการและเกษตรผสมผสาน คนในชุมชนนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ชุมชนนี้เป็นชุมชนที่ดำเนินวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นชุมชนน่ายกย่อง ร่มเย็นด้วยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกทุกคนมีคุณภาพชีวิตดีกันถ้วนหน้า โดยมีนายสมชาย สมานตระกูล ประธานกรรมการบริหารชุมชน เป็นผู้นำชุมชนและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- **วิถีการชีวิตของชุมชนนี้** ยึดหลักการ “ศาสนานำชีวิต” อาศัยศาสนาเป็นแม่บท/ต้นแบบ ชีวิตที่นี่เป็นชีวิตที่ต้องต่อสู้มาโดยตลอด จนเกิดเป็นภูมิปัญญา อันมีวิถีการเกษตรเป็นรากฐาน ในช่วงเวลาจากเหตุการณ์นั้น 90 ปี ค้นพบบทเรียนหรือสิ่งที่ควรบันทึกไว้ คือ 1) ผู้ปกครอง คือคนที่มีความวิริยะอุตสาหะในการดูแลพื้นที่ที่สามารถรักษาปกป้องพื้นที่ไว้ได้ และ 2)

ศาสนา ที่หลอมรวมให้คนอยู่รวมกันได้ อย่างสงบสุข

- **การบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้าน (เงินล้าน)** ยังถือปฏิบัติตามหลักศาสนา ในการเรื่องการบริหารจัดการ และเชื่อว่า ผู้ที่ไม่เดือดร้อนจะไม่กู้ คนที่กู้คือคนที่เดือดร้อน โดยใช้กระบวนการที่แบ่งสมาชิกออกเป็น 6 กลุ่มอาชีพที่เป็นการสร้างฐานความมั่นคงของชีวิต เช่น กลุ่มเกษตร กลุ่มการค้า กลุ่มสัตว์เศรษฐกิจ เป็นต้น และแบ่งปันเงินกองทุนให้ทั้ง 6 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะมีคณะกรรมการดูแล และมีสมาชิกที่สนใจ ในกิจกรรมกลุ่มจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อย ทุกคนจะนำเงินมาออมเป็นเงินทุนเพื่อดำเนินการในกลุ่มย่อยตามความสนใจ จะจัดสรรเงินกองทุน โดยผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการกลุ่ม และตัวบุคคลจะบริหารจัดการเอง ตรงนี้จะไม่ติดดอกเบี้ย แต่เป็นการให้คืนโดยสมัครใจ ใช้หลักการ ใช้จ่ายเงินล่วงหน้า (pay it forward) และถ้าคุณได้อะไรจากสังคม มีรายได้ หรือเมื่อเข้มแข็งแล้วก็ต้องจ่ายคืน (pay back) ซึ่งชุมชนใช้ศาสนาเป็นตัวนำในการดำเนินชีวิต และยังไม่พบการฉ้อโกง

- **โครงสร้างของชุมชน** มี 133 หลังคาเรือน และคณะกรรมการชุมชน 7

คน โดยคัดเลือกจากคนในชุมชน มีหน้าที่ดูแลทั้งหมดทุกเรื่องในชุมชน งานบริหารคณะกรรมการ แบ่งออกเป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ การศึกษา สาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และกิจกรรมเยาวชน ซึ่งทั้งหมดมีการเรียนรู้ระหว่างกัน พัฒนาไปพร้อมๆ กันทุกด้านไม่แยกจากกัน และต้องขยายผลต่อไป รวมทั้งได้มีการเรียนรู้ระหว่างชุมชนด้วยกันกับชุมชนรอบๆ ข้าง

- อุปสรรค ที่สำคัญในการพัฒนา คือ ภาครัฐ อาจใช้กระบวนการพัฒนาไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน นโยบายรัฐที่ให้ชุมชนทำคนขาดสติ รอพึ่งรัฐบาลอย่างเดียว และการศึกษา เกรงว่าการศึกษาจะไม่ส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน การบริหารการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นแก่นของการพัฒนา

- ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ ความกล้าตัดสินใจ ที่จะทำการใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จ และการเผยแพร่ ความสามารถบอก

ต่อไปได้ และประชาสัมพันธ์ชุมชนของตนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้เรียนรู้กันและกัน

ระหว่างเพื่อนชุมชน

จุดเด่นของพื้นที่ที่นำไปสู่การประยุกต์ใช้ ชุมชนคอยรุดตักหา หนองจอก กทม.

- ดำรงเอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเป็นชุมชนสีเขียวเชื่อมโยงประสานกันหน่วยงานราชการเป็นอย่างดีจัดกลุ่มปกครองตนเองเป็นชุมชนต้นแบบหลายอย่างใช้หลักศาสนาพื้นฟูจิตใจ พื้นฟูชุมชนน้ำฝนดื่มได้

โรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ กรุงเทพมหานคร จัดตั้งขึ้นบนที่ดิน จำนวน 14 ไร่ ในชุมชนแผ่นดินทอง ชุมชนคอยรุดตักหาของนายบุญเหลือ สมานตระกูล น.ส. นวลจันทร์ สมานตระกูล และนายประทิว เสาวคงใหญ่ อุทิศให้กรุงเทพมหานครใช้ประโยชน์เป็นเวลา 10 ปี และได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชจากบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด บริษัทเจียไต๋ จำกัด สำหรับใช้ใน โรงเรียน รวมทั้งได้รับสนับสนุนจากปศุสัตว์อำเภอเขตหนองจอก และเกษตรอำเภอเขตหนองจอก ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับดูแลสัตว์และการปลูกพืชด้วย ทั้งนี้แนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สำหรับเกษตรกรที่มีที่ดินขนาดเล็ก โดยจัดที่ดินออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน 4 ส่วน คือ ที่อยู่อาศัย นาข้าว แปลงเพาะปลูกพืชผัก และแหล่งน้ำ ในอัตราส่วนร้อยละ 10:30:30:30 โดยหลักสูตรของโรงเรียนประกอบด้วย

ประวัติความเป็นมาของแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ การบริหารจัดการให้เกษตรกรนำทฤษฎีใหม่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การศึกษาภาคสนามดูพื้นที่เพาะปลูก แหล่งน้ำ พืชสวน ที่อยู่อาศัย และในอนาคตโรงเรียนแห่งนี้จะเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งค้นคว้าวิจัย ในด้านเกษตรกรรม เป็นสถานที่สาธิตการนำแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการเกษตรต่างๆ มาปรับใช้และถ่ายทอดสู่เกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่สนใจต่อไป